

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

в січні–серпні 2019 року

НАСЕЛЕННЯ

Чисельність **наявного населення** в області, за оцінкою, на 1 серпня 2019р. становила 997,6 тис. осіб. Упродовж січня–липня 2019р. кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 8091 особу.

Порівняно із січнем–липнем 2018р. обсяг природного скорочення збільшився на 442 особи.

Упродовж січня–липня 2019р. народилися 3592 малюки. Кількість померлих склала 11352 особи.

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні–липні 2019р. **середньомісячна номінальна заробітна плата** штатних працівників підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно із січнем–липнем 2018р. зросла на 18,7% й становила 7968 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися: державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, фінансова та страхова діяльність, а серед промислових видів діяльності – добувна промисловість і розроблення кар'єрів, виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення, де заробітна плата перевищила середній показник в економіці області в 1,9–1,4 раза.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався у сфері творчості, мистецтва та розваг, у виробництві меблів, іншої продукції, ремонті і монтажі машин і устаткування, у тимчасовому розміщенні й організації харчування й не перевищував 70,4% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати в січні–липні 2019р. порівняно з відповідним періодом 2018р. становив 109,2%.

Загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** впродовж січня–липня 2019р. зменшилася на 3,2 млн.грн (на 18,5%) та на 1 серпня 2019р. становила 14 млн.грн, що дорівнює 0,9% від фонду оплати праці, нарахованого за липень 2019р.

Борги працівникам економічно активних підприємств становили 12,9 млн.грн. Їхні розміри збільшилися впродовж січня–липня 2019р. на 1,3 млн.грн (на 11,2%). Найбільша заборгованість серед економічно активних підприємств спостерігалася в промисловості – 9,8 млн.грн (76% загальної суми).

Кількість працівників економічно активних підприємств, які вчасно не отримали заробітну плату, на 1 серпня 2019р. становила 1033 особи (0,6% загальної кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області).

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 12470 грн, що на 44,1% більше від середньої заробітної плати, нарахованої за липень 2019р.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

У січні–липні 2019р. призначено **субсидії на оплату житлово-комунальних послуг** 158 тис. домогосподарств, з них у міських поселеннях – 103,6 тис., у сільській місцевості – 54,4 тис.

Сума призначених субсидій у січні–липні 2019р. становила 42,1 млн.грн, з неї в міських поселеннях – 32,1 млн.грн, у сільській місцевості – 10 млн.грн.

Середній розмір призначеної субсидії на одне домогосподарство в липні 2019р. становив 101,4 грн (у червні 2019р. – 85,8 грн).

Крім того, у січні–липні 2019р. 24,2 тис. домогосподарств області було призначено **субсидії на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива**, з них у міських поселеннях – 4,1 тис., у сільській місцевості – 20,1 тис.

Середній розмір призначеної в липні 2019р. субсидії цього виду на одне домогосподарство становив 2663,8 грн (у червні 2019р. – 3062,2 грн).

У січні–липні 2019р. сума субсидій, отриманих домогосподарствами на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 72,9 млн.грн.

У січні–липні 2019р. населенням області **сплачено за житлово-комунальні послуги** 2163,2 млн.грн, що становить 108% нарахованих за цей період сум (за рахунок погашення боргу попередніх періодів). За постачання електричної енергії сплачено 489,6 млн.грн.

На кінець липня 2019р. заборгованість населення зі сплати за постачання природного газу становила 399,2 млн.грн, за централізоване опалення та постачання гарячої води – 175,7 млн.грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 56,4 млн.грн, за централізоване постачання холодної води та водовідведення – 42,5 млн.грн, за вивезення побутових відходів – 11,6 млн.грн, за постачання електричної енергії – 80,6 млн.грн.

СПОЖИВЧІ ЦІНИ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–серпні 2019р. в області становив 102,6%, в Україні – 102,7%.

На продовольчому ринку найбільше (на 17,1%) подорожчали фрукти, на 1,7–9,9% – олія соняшникова, сметана, масло, сири, м'ясо та м'ясопродукти, продукти переробки зернових, макаронні вироби, цукор та хліб. Водночас яйця знизилися в ціні на 18,9%, овочі – на 16,6%, рис – на 6,5%, молоко – на 4,3%.

Тютюнові вироби стали дорожчими на 12,2%, алкогольні напої – на 5,8%.

Ціни (тарифи) на утримання будинків та прибудинкових територій збільшилися на 27,1%, опалення – на 17,4%, гарячу воду – на 16,3%, холодну воду – на 8,8%, каналізацію – на 6,1%. Разом із тим, відбулося зниження цін на природний газ на 22,1%.

Проїзд у залізничному пасажирському транспорті став дорожчим на 40,8%, у автодорожньому – на 6,6%, проте паливо та мастила знизилися в ціні на 10,2%.

Вартість місцевого телефонного зв'язку зросла на 17,7%, поштових послуг – на 14,3%, мобільного зв'язку – на 16,8%, Інтернету – на 10,5%.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

У січні–серпні 2019р. порівняно із січнем–серпнем 2018р. **індекс промислової продукції** становив 91,7%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяги промислового виробництва проти минулорічного показника склали 104%, у **переробній промисловості** – 88,2%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг промислової продукції зменшився на 13%. Зменшилося виробництво виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім виробів ковбасних з печінки та страв готових) – на 2,9%, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 11,6%, яловичини і телятини, свіжих чи охолоджених - туш, напівтуш, четвертин необвалених – на 23,8%, борошна пшеничного чи пшенично-житнього – на 25%, оселедців солоних – на 27,7%, молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів – на 29,2%, сиру тертого, порошкового, голубого та іншого неплавленого (крім свіжого сиру, сиру із молочної сироватки та кисломолочного сиру) – на 34,8%, масла вершкового жирністю не більше 85% – на 38,3%.

Водночас зросло виробництво олії соняшникової та її фракцій, нерафінованих (крім хімічно модифікованих) у 4,7 раза, свинини свіжої чи охолодженої - туш, напівтуш (уключаючи оброблених сіллю чи

консервантами для тимчасового зберігання) – на 33,9%, молока та вершків незгущених й без додавання цукру чи інших підсолоджувальних речовин жирністю більше 1%, але не більше 6%, у первинних пакуваннях об'ємом нетто не більше 2 л – на 6%.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції становив 79,3%, у виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності – 82,5%, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – 96,4%, у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 104,9%, у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 147,1%, у машинобудуванні – 75,6%.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря випуск промислової продукції проти січня–серпня 2018р. склав 95,1%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Індекс сільськогосподарської продукції в січні–серпні 2019р., за розрахунками, становив 96,5% до січня–серпня 2018р., у т.ч. в підприємствах – 102,5%, господарствах населення – 89,8%.

Індекс обсягу виробництва **продукції рослинництва** за січень–серпень 2019р. порівняно з відповідним періодом 2018р. становив 94,5%, у т.ч. в підприємствах – 101,9%, господарствах населення – 84,7%.

Станом на 1 вересня п.р. господарствами всіх категорій зернові та зернобобові культури скошені та обмолочені на площі 259844 га, що становить 33,5% площ, посіяних під урожай поточного року й на 8,7% менше, ніж на початок вересня торік. Із зібраної площі одержано 1091,8 тис.т **зерна** (у початково оприбуткованій вазі), що на 3,8% більше минулорічного обсягу, 99,3 тис.т **овочів відкритого ґрунту** (на 10,4% більше), 10,7 тис.т плодів та ягід (на 16,4% менше).

Індекс виробництва **продукції тваринництва** за січень–серпень 2019р. порівняно з відповідним періодом 2018р. становив 99,7%, у т.ч. в підприємствах – 103,6%, господарствах населення – 96,4%.

За розрахунками, на 1 вересня 2019р. загальна кількість **великої рогатої худоби** була 189,8 тис. голів (на 4,7% менше 1 вересня 2018р.), у т.ч. **корів** – 100,4 тис. (на 6,2% менше); **свиней** – 190,9 тис. (на 13,6% більше), **овець і кіз** – 39,7 тис. (на 3,4% менше), **птиці всіх видів** – 4923,8 тис. голів (на 1,1% менше).

У господарствах населення утримувалося 45,8% загальної кількості великої рогатої худоби, у т.ч. корів – 56,9%; 38,6% – свиней, 95% – овець і кіз та 95,5% – птиці свійської.

Господарствами всіх категорій у січні–серпні 2019р. реалізовані на забій 30 тис.т **худоби та птиці** (у живій масі), що на 9,9% більше, ніж у

січні–серпні 2018р., вироблені 361,5 тис.т **молока** (на 2,7% менше) та 224,2 млн.шт **яєць** (на 0,5% більше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 34,3%, молока – 52,8%, яєць – 86,1%.

На 1 вересня 2019р. в підприємствах, які вирощують, та підприємствах, що займаються зберіганням і переробленням культур зернових та зернобобових **було в наявності** 662,7 тис.т зерна (на 0,9% менше проти 1 вересня 2018р.), у т.ч. 367,2 тис.т пшениці, 158,1 тис.т кукурудзи, 71,6 тис.т ячменю, 23,8 тис.т жита. Насіння соняшнику зберігалось 11,3 тис.т (на 8,2% більше, ніж рік тому).

БУДІВНИЦТВО

У січні–серпні 2019р. підприємствами області **вироблено будівельної продукції** на суму 1026,3 млн.грн. Індекс будівельної продукції в січні–серпні 2019р. порівняно із січнем–серпнем 2018р. становив 168,9%.

Обсяги будівництва будівель зросли на 67% (житлових – на 56,3%, нежитлових – на 75,6%), інженерних споруд – на 75%.

Нове будівництво, реконструкція та технічне переоснащення становили 74,2% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, капітальний і поточний ремонт – 19,3% та 6,5% відповідно.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У січні–липні 2019р. експорт **товарів** становив 436,1 млн.дол. США, імпорт – 254,5 млн.дол. Порівняно із січнем–липнем 2018р. експорт збільшився на 4,4% (на 18,5 млн.дол.), імпорт зменшився на 12,5% (на 36,5 млн.дол.). Позитивне сальдо становило 181,6 млн.дол. (у січні–липні 2018р. також позитивне – 126,7 млн.дол.).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–липнем 2018р. збільшилася частка зернових культур, готових харчових продуктів, насіння і плодів олійних рослин, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання. Натомість зменшилася частка паперу та картону, взуття, текстильних матеріалів та текстильних виробів, деревини і виробів із деревини.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 199,8 млн.дол., або 45,8% від загального обсягу експорту (у січні–липні 2018р. – 148,1 млн.дол., або 35,5%), та збільшився порівняно із січнем–липнем 2018р. на 51,7 млн.дол., або на 34,9%.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн ЄС здійснювалися до Іспанії, Нідерландів, Італії, Румунії, Литви та Німеччини.

Серед інших країн світу найбільше експортувалися товари до Азербайджану, Єгипту, Білорусі, Туреччини, Китаю та Ізраїлю.

Серед найбільших країн-партнерів експорт товарів збільшився до Азербайджану в 4,1 раза, Литви – у 2,5 раза, Німеччини – у 2,2 раза, Іспанії – в 1,6 раза, Ізраїлю – на 23,9%, Італії – на 14,4%, Білорусі – на 2,3%; зменшився до Китаю – на 24,1%, Туреччини – на 22,5%, Єгипту – на 12,8%, Румунії – на 11,1%, Нідерландів – на 8,8%.

У загальному обсязі імпорту товарів збільшилася частка готових харчових продуктів, засобів наземного транспорту, крім залізничного, продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, полімерних матеріалів, пластмас та виробів із них. Зменшилася частка машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, текстильних матеріалів та текстильних виробів, паперу та картону, мінеральних продуктів, шкур необроблених, шкіри вичиненої.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 110,6 млн.дол., або 43,4% загального обсягу (у січні–липні 2018р. – відповідно 139,4 млн.дол. та 47,9%), та зменшився проти січня–липня 2018р. на 28,8 млн.дол., або на 20,7%.

Серед країн ЄС найвагоміші імпорتنі поставки товарів надходили з Німеччини, Італії, Литви, Великої Британії та Польщі.

Серед інших країн світу найбільші імпорتنі поставки товарів надходили з Білорусі, Російської Федерації, Китаю та Бразилії.

Порівняно із січнем–липнем 2018р. імпорт товарів збільшився з Бразилії – на 27,6% та Білорусі – на 7,6%; зменшився з Російської Федерації – на 37,7%, Німеччини – на 29,9%, Польщі – на 24,7%, Литви – на 17,4%, Великої Британії – на 14,8%, Італії – на 4,5%, Китаю – на 3,6%.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібною торгівлю, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–серпні 2019р. становив 12380,6 млн.грн, що в порівнянних цінах на 0,8% більше від обсягу січня–серпня 2018р.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлю (юридичних осіб) у січні–серпні 2019р. становив 8161,1 млн.грн і в порівнянних цінах зріс проти січня–серпня 2018р. на 4,3%.

ТРАНСПОРТ

У січні–серпні 2019р. вантажооборот підприємств транспорту становив 701,6 млн.ткм, або 107,6% від обсягу січня–серпня 2018р. Підприємствами транспорту **перевезено** 1216,3 тис.т **вантажів**, що становить 131,6% від обсягу січня–серпня 2018р.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) за січень–серпень 2019р. виконано вантажооборот в обсязі 687,5 млн.ткм, який зріс на 5,4%

порівняно із січнем–серпнем 2018р. та перевезено 1101,3 тис.т вантажів, що на 19,1% більше, ніж у січні–серпні 2018р.

Річковим транспортом перевезено вантажів в обсязі 115 тис.т.

У січні–серпні 2019р. усіма видами транспорту виконано пасажирооборот в обсязі 472,8 млн.пас.км, послугами **пасажирського транспорту** скористалися 48,7 млн пасажирів, що становить, відповідно, 95,7% та 88,6% від обсягу січня–серпня 2018р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 25 млн пасажирів, що становить 92% рівня січня–серпня 2018р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців становили 9,6 млн пасажирів (92% до січня–серпня 2018р.).

Міським електротранспортом перевезено 23,7 млн пасажирів, що становить 85,3% рівня січня–серпня 2018р.

Головне управління статистики
у Чернігівській області